

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zgodovinske črtice o slovenčini na srednjih šolah na Slovenskem.

(Spisal * * *)

Od nekdanj je bilo na programu slovanskih narodov v Avstriji, borečih se za svojo pravico skoro v prvi vrsti šolstvo, kajti načela, po katerih so podučuje v narodni in srednji šoli, uplivajo odločilno na razvoj potomstva. Posebne važnosti pa je v Slovincih poduk v slovenščini na srednjih šolah, ker še nemamo srednjih šol tako ustvarjenih in urejenih, kakor bi si mi Slovenci želeli.

Da so podatki o šolstvu jako mični in podučljivi, so izpoznali Nemci, kateri so v lani začeli izdajati obširno delo pod naslovom Monumenta Germaniae Paedagogica. Tomus I. To so šolske naredbe, šolske knjige in črtice v deželah nemškega jezika. Prvi zvezek obsega na 602 straneh brunšviške šolske naredbe od najstarejšega časa do 1828.

Delo je jako na obširno osnovano in se jako hvali. Mej drugim se čita o zavodu Martineum iz leta 1562: „Materni jezik goji se samo v nižjih razredih in za to, da bo pot delal latinščini. V tretjem razredu počenši je prepovedano v materinem jeziku govoriti. Da se to ne zgodi, imajo skrbeti skrivni nadzorniki in javni opazovalci, in imajo vsacega zatožiti, ki bi nemški govoril.“

Tomus II. obsega Ratio studiorum et institutiones Societatis Jesu per Germaniam olim regentes, collectae concitatae dolucidatae a G. M. Pachtler. Berolin 1887.

V uvodu razpravlja načrt dela in navaja imena vseh generalov reda jezuitov. Prvi del (p. 1—132) govori o privilegijah, katere je dal papež jezuitom, navaja „institutum“ po Pražski izdaji, drugi del (p. 135—325) o krajevnih prepisih, prvih šolskih naredbah, načrtih jezuitskih šol v Kolonji, Pragi, Trieru, Mogunciji, v Würzburgu, v Gradci itd., tretji del (p. 335—455) o splošnih ustanovnih pogodbah, ob zavodu Collegium Germanico-Hungaricum, objavi štiri pred kratkim najdene liste sv. Ignacija ob istem zavodu in konečno splošne in krajevne do zdaj nenatisnene prepise ob konviktih in semeniščih.

Ne usojamo si misliti, da bi pričujoči članek o slovenščini bil popoln in dovršen; posebno bi se dalo o slovenskem nauku na Ljubljanskih šolah natančneje pisati, pa vender mislimo, da bodo tudi ti podatki marsikoga zanimali. Začnemo s severno mejo, z gimnazijo v Mariboru. Glede slovenščine na tej gimnaziji smo v ugodnem položaji, da moremo precej daleč nazaj seči, naslanjaje se na tiskane in pismene podatke. Vrlo zanimljiv je v tem oziru članek, ki ga je leta 1860. Raič v „Novicah“ št. 28. in 29. pod naslovom „Slovenščina in srednje učilišče v Mariboru“ razglasil. Tam pripoveduje o Mariborski gimnaziji, ki je bila poprej stoletnico svojega obstanka obhajala, da so leta 1757 jezuiti ustanovili ono učilnico in da se jim je po Solno-gradskem vladiki naložilo, naj znata vsaj dva učitelja slovenski. Jezuit Štefan Becker, učitelj od leta 1784—91, se je tako dobro slovenski naučil, da je v slovenski cerkvi pri sv. Petru prodekoval. Leta 1794 je ob končni šolski svečanosti Ermenčev Jožef govoril o koristi slovenskega jezika. Leta 1799 se je dvajset štipendij iz cerkvene matice osnovalo za take gimnazijske dijake, ki bi se dobro slovenski naučili, da bi bili prikladni za duhovništvo. Od te dobe do 1804 je vodil izpite iz slovenščine za take dijake mestni župnik Kavčičev Andrej; odslej pa molčijo poročila do leta 1848.

Dalje Raič pripoveduje, da se je slovenščina od leta 1852/3 počemši dve uri na teden učila (ko je namreč Raič postal učitelj za slovenščino; poprej pa sta jo učila Matjašič in Trstenjak, po dva razreda vkupaj v isti uri); da pa je „kakor mušic v poletnem večeru bilo nasprotnikov, ki so spletke delali“; pripoveduje na drobno, kako se je razpravljalo ob učni osnovi, katero je ministerstvo po namestništvu poslalo Mariborskim gimnazijskim profesorjem v pretres.

Vsled tega dopisa dobil je Raič v 24. dan julija št. 173 to-le pismo*):

*) To in še jedno pismo, ki ga pozneje omenimo, se je našlo v Raičevi zapuščini; ker blagi pokojnik v svojem spisu „Popotnikove misli hode iz Maribora po ovinkih v Maribor“ „Novica“ leta 1860 obeta, da hoče objaviti ti pismi, in ker tega ni storil, naj mi to izvršimo njemu na čast.

le „jaz...“ in „jako“; podal je prst Sitnikovu ter se mu nasmehnil, a že odvrnivši glavo; celo Kukšini, ki je prišla na ples brez krinoline in z umazanima rokavicama, a z rajsko tico v laseh, celo Kukšini dejal je: „Enchanté.“ Ljudij je bilo polno, a tudi kavalirjev ni nedostajalo; civilisti stiskali so se bolj k stenam, a vojaki plesali so naudušeno, sosebno jeden iz njih, ki je preživel šest tednov v Parizu, ki se je priučil raznim drzkim vsklikom kakor: „zut!“, „Ah fichtrrrr“, „pst pst, mon bibi“ i. t. d. Izgovarjal jih je dovršeno, s pravim Pariškim „chic-om“, ob jednom pa je govoril: „si j'avais“, „absolument“ v zmislu: „gotovo“, izkratka, izražal se je v onem velikorusko-francoskem narečji, kateremu se Francozi tako smeja, kadar se jim ne zdi nujno uverjati naše brate, da govorimo njihov jezik kakor angelji, „comme des anges“.

Arkadij plesal je slabo, kakor že vemo, Bazarov pa sploh ni plesal: oba ustopila sta se v kot; pridružil se jima je Sitnikov. Nabravši na svojem obrazu prezirajoč nasme in izgovarjaje trpke opomnje, gledal je predrzno na okolu ter vidno bil prav zadovoljen. Najedenkrat izpremenil se mu je obraz in obrnivši se k Arkadiju, rekel je nekako nemiren: „Odincova je prišla.“

Častivredni gospod!

V sestavku, objavljenem v Novicah št. 28. in 29. t. l. in od Vas podpisanem mečete Vi učiteljem nemške narodnosti na tukajšnji gimnaziji take reči v obraz, katere bodo imele neugodne posledice za dotičnike, če se morejo dokazati kot resnične; in če pa nosite Vi odgovornost za posledice. Gotovo smete pričakovati preiskavo te zadeve in obsodbo od strani kompetentnih oblastij.“

„Oziraje se na svojo službo, in spominjaje se dolžnosti, katero imajo vsi učitelji in vodniki mladine izpolnjevati, zahteva podpisano ravnateljstvo od Vas, da čakate na določbe dotičnih oblastij, in da ne poskušate tirjati ustanovljenja načel, o katerih ima samo vlada ali Nj. Veličanstvo odločilno besedo.

Da se boste temu zahtevanju lože pokorili, blagovolite se pred vsem ozirati na to, da je treba v mladini red in mejsobno prijazno občevanje vzbuditi in pospeševati, in če utegne namesto reda in prijaznosti nastati sovraštvo z neprevidnimi posledki, če bi se razpravljale narodne interese v časnikih mladini pristopnih dalje ruvalo.“ (Dalje prih.)

V Ljubljani 13. januarja.

Mej velevlastmi se baje še neso začela nikaka nova pogajanja zaradi bolgarskega vprašanja. Zategadel so pa tudi vse vesti, da hočejo velevlasti v kolektivnej noti zahtevati od Koburžana, da naj odstopi, vsekako prenačljene. Izvor tem vestim je iskati v izjavah ruskih oficijoznih listov, ki so zadnji čas mnogo pisali, da se vsekako mora odstraniti Koburžan iz Bolgarije, kajti drugače se ne bode dal ohraniti evropski mir. Za njimi so se pa izjavili oficijozni družih držav, da so tudi druge velevlasti pripravljene žrtvovati Koburžana za ohranjenje miru. Diplomacija se pa poslednji čas ni bavila s to zadevo. Evropske velevlasti čakajo, da bi Rusija stavila v tej zadevi prva kak predlog. Poslednja pa sama neče storiti nobenega odločilnega koraka, ampak samo prorganizuje svojo vojsko in se tako na tihem pripravlja, da bode mogla svoje zahteve podpreti z vojaško silo, kadar pride ugodni čas. Sploh so pa v Peterburgu zgubili zaupanje v diplomatična pogajanja, ker vidijo, da vselej jedna sama velevlast lahko vse prepereči, kar so se druge do-

LISTEK.

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenjev, preložil Ivan Gornik.

(Dalje.)

XIV.

Čez nekoliko dnij bil je ples pri gubernatorji. Matvej Iljič bil je v istini „junak veselice“. Gubernijski predstojnik pravil je vsem in vsakemu, da je on prišel le njemu na čast, gubernator pa je tudi na plesu ostal miren ter se nosil „uradno“. Ljubezljivost Matveja Iljiča mogla bi se le primerjati njegovemu veličanstvu. Laskal se je vsem — nekojim z neko senco zaničevanja, drugim s senco češčenja; gospe obsipal je „en vrai chevalier français“ s pokloni in neprenehoma smejal se je z glasnim, zvočnim, brezodmevnim smehom, kakor se spodobi velikemu uradniku. Potepal je Arkadija po rami ter ga glasno imenoval „nečaka“, počastil je Bazarova, oblečenega v starinsk frak, — z razmišljenim a dobrovoljnim pogledom preko rame in z nejasnim a ljubeznivim mrmranjem, iz kojega si mogel razbrati

Arkadij se je ozrl ter videl žensko visoke rasti v črni obleki, obstavšo mej dvoranimi dvermi. Porazila ga je s svojim dostojanstvom. Goli roki ležali sta jej ljubeznivo ob vitkem stasu; prijetno padale so z bliščečih las na vzbočni pleči lahke vejice fuksijine; pokojno in umno, res pokojno, a ne zamišljeno, gledali sta svetli očesi izpod malo vzbočnega visokega čela, in usta smehljale so se z jedva vidnim smehom.

Neka ljubezniva in mehka moč véla je od njenega obraza.

— Ali ste znani ž njo? vprašal je Arkadij Sitnikova.

— Dobro. Ali bočete, da vas predstavim?

— Prosim... po tej kadrilji.

Tudi Bazarov jel se je zanimati za Odincovo.

— Kaka postava je to? rekel je. — Ostalim babam prav nič podobna.

Koncem kadrilje peljal je Sitnikov Arkadija k Odincovi; a javljue je bil dobro znan ž njo: zmotil se je celo v svojem govoru, in ona gledala ga je nekako začujeno. Vender se jej je obličje razjasnilo, ko je čula ima Arkadijevo. Vprašala ga je, če ni sin Nikolaja Petroviča?

— Tako je.

(Dalje prih.)

govorile, in to celo vlast, na katero Rusija ne more lahko pritiskati s silo. Posebno tako imenovana tripelalijanca lahko ovira vsako diplomatsko pogajanje. Ko bi morda v Berlinu ali na Dunaji ne bili prav zadovoljni s kakim ruskim predlogom in bi se morda prav ne upali upirati se mu, kar namignejo Italiji, da naj ugovarja. Z Italijo pa Rusija zaradi geografske lege ne more lahko začeti vojne. Od tod prihaja, da smo že večkrat čuli, da se v Rimu dosti bolj pogajajo za „samostojnost“ Bolgarije, nego pa na Dunaji in v Berlinu, ko bi vendar vsakdo sodil, da Italija v tej zadevi ni dosti interesovana. Rusi hočejo baš prisiliti druge velevladi, da bodo same predlagale kako Rusiji povoljno rešitev bolgarskega vprašanja, s tem, da preprečijo vsako drugo urejenje stvari v Bolgariji. Nazadnje se utegnejo evropske vlasti le naveličati čakanja in bodo rade prijenjale Rusiji, da se le spravi nevarnost vojne s sveta. Ko bi pa Rusija sedaj predlagala kako rešitev, bi najbrž morala zaznamovati v kratkem nov uspeh svoje diplomacije. Vsaj ruski listi tako sodijo. Dobro je še znano, s kako neprijaznostjo je Evropa vspregledala kandidaturu kneza Mingrelskega. Sedaj hočejo Rusi biti previdni, da jih ne zadene nova blamaža. Ako bode pa kaka druga velevlad predlagala kako primerno rešitev bolgarskega vprašanja, bode Rusija takoj spustila se v pogajanja. Na Dunaji so že mislili začeti pogajanje z Rusijo o bolgarskem vprašanju in poslati v Berlin izrednega odposlanca. V Peterburgu bi bili tudi ta korak Avstrije z veseljem pozdravili; a nazadnje so zmagali uplivi, ki ne marajo za neposredne sporazume z Rusijo. Jeli to v korist naši državi, dvomimo.

Če se tudi Rusija po diplomatskem potu ne pogaja, vendar ne drži rok križem, ampak pridno dela. V Bolgariji podpira skrivaj svoje prijatelje, da delajo zanj in podkopujejo tla Koburžanu. Tudi Nabokova ponesrečen poskus napraviti v Bolgariji ustajo, najbrž ni bil le zasobno delo, ampak je bil najet od ruske strani, če tudi ne naravnost od vlade. O tem ponesrečenem poskusu se še dalje poroča, da so Turki ujeli deset Črnogorcev. Kapitana ladije, ki je vozila Nabokova in njegove pristaše so pa zaprla turška oblastva in je sodišče proti njim začelo preiskavo zaradi veleizdaje in pomorskega ropanja. V Carigradu so začeli preiskavati, kje so se zarotniki zbiral, in če je še kaj skrivcev. Nabokov je imel gotovo v Bolgariji že tudi več ljudi pridobljenih na svojo stran, ki bi se mu bili pridružili, kajti samo s 60 ali 70 možmi se ne začenja ustaja. Po poročilih iz Carigrada se bolgarski emigrantje že tudi na drugih krajih skušali prodreti v Bolgarijo, da bi napravili kako ustajo, pa so jim turška oblastva zabranila. Govori se tudi, da je svobodni Kazak Ašinov s svojimi ljudmi tudi na potu v Bolgarijo, Ruski listi pa trdijo, da je odšel zopet v Abesinijo. Seveda Rusom bi bilo najugodnejše, ko bi Bolgari sami se spuntali in pregnali Koburžana in njegove pristaše, kajti potem bi druge velevladi jim ne mogle zabranjevati, da napravijo red v Bolgariji. Ko bi velevladi že dolgo stavile Rusom ovire in bi se tudi bolgarski narod sam ne mogel znebiti Koburžana in njegovih pristašev, bode pa Rusija odločila se za poslednji korak. Po poročilih iz Rusije že sedaj pomika svoje čete proti jugu. Kadar se bode naveličala čakanja, bode presekala gordijski voz, naj poreko druge velevladi, kar hočejo.

Iz deželni zborov.

Deželni zbor kranjski.

(XIII. seja dne 13. januarja leta 1888.)

Deželni odbor predlaga poročilo gledé reorganizacije deželni uradov in o dovolitvi začasnih doklad pri teh uradih nameščenim osobam ter nasvetuje, da se dovolijo za l. 1888 jednake doklade, kakor so bile l. 1887.

Diurnistu Rudolfu Ahčinu dovoli se miloščina letnih 150 gld. za tri leta iz zemljišno-odveznega zaklada za slučaj, da bi ne imel drugega zaslužka.

O zdravstvenem zakonu poroča dr. Vošnjak: L. 1873 se je že obravnavalo to vprašanje v deželnem zboru, ki pa tačas ni pritril vladni predlogi, ker je nalagala preveč dolžnosti občinam. Mej tem so se zdravstvene razmere shujšale, ker je čedalje manj zdravnikov v deželi. Zato je deželni odbor l. 1886 stopil v dogovor z vlado, kako da bi se uravnala zdravstvena služba v občinah z ozirom na državni zakon z dne 30. aprila 1870, v zvezi kako bi se uravnale zdravniške plače, da bi se privabili zdravniki v deželo in da ne bi celi okraj ostali brez zdravniške pomoči. Pri skupnem posvetovanju vladnih zastopnikov z deželnim odborom dne 14. julija 1887 bila so določena načela, po katerih

je gosp. deželni predsednik izdelal zakonski načrt. Deželni odbor je pritril načrtu z nekaterimi spremembami in vlada ga je predložila deželnemu zboru. Da je zakon eminentne važnosti za Kranjsko, ni treba razlagati. Človeško zdravje je prvi pogoj narodnemu blagostanju. Kjer je skrbjeno za zdravniško pomoč, zatirajo se kuge, precej s početka in marsikateri bolnik rešen je smrti ali pa h ranja. In to bode doseženo za Kranjsko, ne da bi troški, katere že zdaj občine prinašajo za plače okrajnih ranocelnikov, znatno se povečali. Občinske dolžnosti v zdravstvenem oziru pa tudi po tem zakonu ne bodo drugačne in večje, nego so določene po državnem zakonu. Troški za zdravstvo, plačani iz okrajnih blagajnic, znašali so leta 1886 za plače okrajnih ranocelnikov 19634 gld. — kr. za plače babicam 9149 „ 7 „ za poti zdravnikom in zdravila revnim 4516 „ 89 „ za ogledovanje mrličev 179 „ 90 „ skupaj . . . 33479 gld. 86 kr.

Po novem zakonu bodo le plače zdravnikom nekoliko višje, zato bode v prihodnje one zneske, kateri presegajo 2%, priklado na direktne davke, prevzela dežela.

Poročevalec opisuje sedanje zdravstvene nedostanke po deželi, ki bodo čedalje hujši, ker bodo sčasoma izumrli kirurgi, doktorji pa se nečejo naseljevati v krajih, kjer je težavna praksa, a malo zaslužka. Omenja, da sta že zdaj vrhniški in brdski okraj brez zdravnikov, sploh pa da je od 43 sistemizovanih služb okrajnih ranocelnikov 9 izpraznenih. S tem zakonom bode stopilo Kranjsko v vrsto onih kulturnih dežel, ki so že uravnale zdravstvene službe na veliko korist ljudstva. Deželni zbor, ako sklene ta zakon, stekel si bode zahvalo vse dežele in s tem, da skrbi za zdravje, ohranil in okrepal bode narodove moči v boji za obstanek. (Dalje prih.)

Deželni zbor štajerski.

(19. seja dne 10. januarja 1888. l.)

Poslanec baron Hackelberg izroča predlog, po katerem se naroča deželnemu odboru, da v prihodnji sesiji stavi take predloge, ki bodo izključili vsak dvom o izvršitvi §§. 7. in 12. zakona, zadevajočega okrajne zastope. — Volitev dr. J. Serneca deželnim poslancem je bila potrjena.

Deželni odbor predlaga, da naj dežela Štajerska o priliki 40letnega vladanja N. Velečastva voli znesek 50.000 gld. za dobrodelno ustanovo; za kakšno, poročati je deželnemu odboru v prihodnji sesiji.

Okrajni zastop Slovenje-Bistriški prosi, da naj deželni zbor sklene, da podpora, katere je bila za l. 1887 dovoljena v znesku 400.000 gld. za zgradbo železnice Poljčane-Slatina, sme se izplačati leta 1888., ako se najde podjetnik za to zgradbo. Železniški odsek nasvetuje, da se prošnja usliši. Posl. dr. Jurtela pa dostavlja, da se znesek poviša na 600.000 gld., ako bode mogoče dobiti 4% posojila pri avstro-ogerski banki. Pri glasovanju je bil vsprejet odsekov predlog.

Potem je bila na dnevnem redu za Savinjsko in Šaleško dolino jako važna železnična progá Celje-Šoštanj-Velenje. Podjetnika pl. Lapp in Klemensievič prosita, da jima dežela dovoli podporo za zgradbo železnice skozi Savinjsko in Šaleško dolino. Pl. Lapp je namreč razkril v Šaleški dolini neizmerne premogove plasti ter je dogotovil vse priprave, da lahko odda na milijone q promoga vsako leto prometu. Železnica bo 40 kilometrov dolga, in stala bi z opravo in vozovi 2½ milijona goldinarjev. Važna je tudi zaradi tega, ker se lahko podaljša na Kranjsko do Kamnika. K stavbenim stroškom je obljubil celjski okrajni zastop 40.000 gld., šoštanjski 10.000 Celjsko mesto 3000 gld. Podjetnika prosita, da dovoli dežela za prvih pet let po 20.000 gld., za drugih pet let po 15.000 gld. ali skupaj 175.000 gld. Železniškemu odseku zdi se primerna taka podpora, zato nasvetuje: Gg. D. pl. Lappu in E. Klemensieviču se dovoli podpora iz deželnega zaklada v skupnem znesku 175.000 gld., ki se plača v desetih letnih obrokih, za železnico Celje-Šoštanj-Velenje s postajami: Pletrovča, Žalec, Št. Peter, Polzela, Rečica, Šoštanj in Velenje. Predlog je bil potrjen brez debate. Zgradba se torej lahko prične že tekom tega leta. (Kedaj pa železnica Ljubljana-Kamnik? Ali je zaspala? Ur.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. januarja.

Vlada si baje jako prizadeva, da bi spravila Nemce v češki deželni zbor. Dr. Schmejkalu baje obeta, da ga bodo poklicali v ministerstvo kot ministra brez portfelja, kacega drugega Nemca s Češkega pa baje hoče Taaffe poklicati v ministerstvo ter mu izročiti kak portfelj, najbrž pravosodno ministerstvo. Češki Nemci so baje pripravljeni že ustopiti v češki deželni zbor, a jih drugi Nemci odgovarjajo, ker upajo za levico še več doseči. Mi ne vemo, koliko je resnice v teh govoricah, dvomimo pa, da bi ustop levičarjev v ministerstvo bil Slovonom v korist.

Gališki deželni zbor je sklenil, da bode dežela zidala več vojašnic, ker imajo vojaki slaba sta-

novanja v Galiciji, kar bi se še bolj čutilo, ko bi morali pomnožiti vojaščino v Galiciji.

Spodnjeavstrijski deželni zbor imel je včeraj poslednjo sejo, v kateri je zavrgel nekatere predloge protisemitov, ki se tičejo šolskih zadev.

Predvčeraj je v **ogerski** zbornici poslanec Helffy interpeloval vlado, ima li natančna poročila o ruskih oboroževanjih in če hoče minister to stvar zbornici pojasniti. Nadalje je vprašal, če vlada ve, zakaj se prav za prav Rusija oborožuje in če se še drži v bolgarskem vprašanju programa, kateri odobrava madjarski narod. Nadalje bi bil rad vedel, če sedaj morda ni čas ugoden, da se skliče konferenca za rešenje bolgarskega vprašanja in če se država more zanašati, kadar pride do vojne, na pomoč Nemčije in Italije. Nikolaj Perczel bi pa bil rad od ministra zvedel, kaj podrobnejšega o tripelalijanci. Vedel bi pa rad, da bi Avstrija odločno zahtevala, da Rusija ustavi svoje oboroževanje in odmakne svoje čete od ruske meje. Vprašal je, če čas ni morda ugoden, da bi Avstrija priznala novega bolgarskega kneza in porabila svoj upliv, da ga priznajo tudi druge velevladi in se tako naredi konec ruskim intrigam, katere kratijo pravice balkanskim narodom. Ti dve interpelaciji kažeta, kako daleč je že zašel madjarski šovinizem. Ko bi vlada delala po želji Madjarov, imeli bi kmalu vojno z Rusijo.

Vnanje države.

Ruski listi pišejo, da **Nemčija** jako pomnožuje vojaščino na vzhodni meji. To se pa godi tajno. Ravno tako se hitro grade trdnjave ob ruske meji. Nemški listi pa kriče ob ruskem oboroževanju da bi tako prikrili nemške vojne priprave.

Po privatnih poročilih imajo **Abesinci** v Guri 25000 jezdecev, h katerim se pa kmalu pridruži kaci 30 do 40 tisoč pešcev. Njeguš je v Adovi Abesinci sekajo ob cestah nasajena drevesa in je vale na cesto, da tako Italijane ovirajo, da se ne morejo hitro pomikati dalje.

Mej **indijsko** vlado in **Tibetom** je nastal spor zaradi države Sikhim. Kakor se zatrjuje, hočejo Tibečani to državo prisvojiti. To pa seveda Angležem ne ugaja, ker ne marajo, da bi se kaka domača azijska država preveč okrepila, da bi jo potem ob ugodnem času ne mogli pokoriti.

Dopisi.

Iz Moravč dne 10. januarja. [Izv. dop.]

(Janez Toman.) Danes smo položili v črno zemljo moža, kakeršnih nema naša domovina mnogo, moža, čegar spomin ne bode preminul ob jednom ž njim, zagreblji smo svojega dekana Janeza Tomanca.

O njegovem življenju ne morem drugih važnih dat poročati, kakor, da je bil porojen leta 1807 v Bohinjski Bistrici, v mašnika posvečen leta 1832. in da je po ne dolgem službovanju v Ljubljani bil imenovan dekanom Moravskim leta 1849. V deželnem zboru kranjskem je zastopal kmetske občine okraja kamniškega in brdskega od leta 1861. do 1877. Umrl je 7. januarja 1888.

To je v malem okviru njegovo življenje, na videz bi rekel skromno, v resnici pa bogato. V vseh 43 letih, katere je preživel v lepi moravski dolini, užival je neomejeno zaupanje ne samo pri kmet-skem ljudstvu, temveč tudi pri uradnikih in drugih izobraženih. Njegova beseda je veljala vsakemu več ko notarsko pismo.

Bil je blagega srca in dobrih rok in zato tudi ni zapustil zakladov, pač pa hvaležen spomin v srci vseh ubogih.

Za svoj narod bil je vedno unet in podpiral je vse narodne zavode. Bil poverjenik „Slovenske Maticе“ in predsednik podružnice „Cirila in Metoda“ na Brdu.

Še jedne njegovih lepih lastnostij ne pozabimo: tolerantnosti. Ta je posebno pripomogla k temu, da so popolnem resnične besede deželnega poslanca g. Kersnika, ki je v imenu narodnih deželni poslancev položil krasen venec na njegov grob in mu govoril kratek a jedernat nagrobni govor, rekoč mej drugim „Janez Toman ni imel nobenega sovražnika“.

S Ptuj 10. januarja [Izv. dopis.] Cesarski namestnik je torej v štajerskem deželnem zboru odgovoril na interpelacijo glede nepostavnosti „Ptuj-skega okrajnega zastopa“. Cela stvar da godi se čisto postavno, in interpelantje, da delajo vladi krivico, ker ji očitajo, da ne meri z jednako mero Slovencem in Nemcem. Če tudi so interpelantje dokazali, da je postopala vlada v 3 slučajih, ki so si slični, kot brat bratu, v dveh slučajih drugače, kot v tretjem — vlada je namreč pri celjskem in mariborskem okrajnem zastopu skrbela za to, da sta dobila predsednik in podpredsednik cesarsko potrjenje, dasi so se uležile pritožbe na upravno sodišče; pri ptujskem okrajnem zastopu pa se izgovarja, ne moremo predložiti aktov, češ, stvar je zdaj

pri upravnem sodišči, počakajte! — Dasi so to interpellantje dokazovali, vendar morajo slišati v odgovoru, to ni res, kar vi trdite. Jaz delim jednake pravice Slovencem in Nemcem. Če že g. namestnik teh navedenih fakt ne priznava, zakaj bi še potem priznal uzrokov, kateri so ga napotili tako ravnati. Interpellantje so trdili, da zaradi tega, da bi še stari okrajni zastop volil ude v okrajni šolski svet. Gosp. namestnik pa trdi, da to ni res. Sicer pa ni navedel, kako si on tolmači, zakaj pri volitvi okrajnega šolskega sveta ne velja pravilo, da se mora čakati, dokler rešijo vse instance ugovore uložene zoper volitev, kajti novoizvoljeni okrajni šolski svet zboruje, kakor bi se bil volil brez ugovora.

Tudi po tem odgovoru naši poslanci ne bodo priznali, da se je stvar vršila po določenih zakona o okrajnih zastopih. Vsakako bode treba stvar še enkrat v državnem zboru v obliki interpelacije sprožiti, kar pričakujemo od slovenskih poslancev.

Iz Višnjegore 10. januarja. [Izv. dopis.] Velika skrb zavlada je v mestu našem, ko se je pred četverimi meseci prikazala v okolici huda vročinska bolezen ali legar.

Posebno hudo bile so prizadete vasi: Draga, Dobra, Peščenjek, Nova vas in Velika Loka, manj vas Dednidol. Na Dobravi ležali so skoro v sleherni hiši po trije bolniki, ako ne več. Naravno torej, da je tudi za mesto bilo opasno, se posebno če pomislimo, kako so pri nas nakopičene hiše, kako bi pri nas utegnili imeti vsaka kužna bolezen jako plodna tla za razširjenje in okuženje. Vender, hvala Bogu, za letos vsaj smo oteti te skrbi, bolezen radi mraza ponehuje, dasi je v Novi vasi in Veliki Loki še mnogo, blizu 20 bolnikov.

Pri nas zbolela je samo jedna osoba, vendar ne nevarno, in v prvi vrsti pač se imamo zahvaliti gospodoma c. kr. okrajnemu zdravniku dr. Pavliču iz Litije in zdravniku Jakobu Lukanu iz Šentvida, da je bolezen primeroma malo žrtev zahtevala. Od sto obolelih umrla je le jedna ženska na pravi vročinski boleznin in ako se ne motimo četrto drugih že na potu okrevanja za njenimi nasledki, ker niso slusali svetov gospoda zdravnika.

Ako pomislimo, kako slaba so sploh že pri lepem vremenu hribovska pota v naši okolici in vidimo gospoda zdravnika zdaj pri dva črevlja visokem snegu hoditi od vasi do vasi, kjer niti gazi ni, ampak za poboljšek še seženj visoki zameti, tedaj se ne moremo prečuditi človekoljubju gospodov in zato naprosili so me vaščani prej navedenih vasij, naj tem potom izrečem obema gospodoma zdravnikoma najprisrčnejšo in najponižnejšo zahvalo za njihini trud in skrb. Za plačilo naj bo obema gospodoma še zavest, da sta mnogo gorja odvrnila od nesrečnih družin, mnogo solz posušila, ko sta otela hišnemu gospodarju, hišni materi življenje ali njihino deco! Tu je zaslužena v resnici javna čast, slava in zahvala!

Iz Šmartna pri Litiji 8. januarja [Izvirni dopis.] (Cesta.) Pri nas se dela cesta čez, na daleč znani, Vagenšperk že 34 let, kar lahko z dati dokazem. Ta cesta, ki veže z Litijo, oziroma z železnico velik del Dolenjske, se glede prometa more primerjati vsem velikim cestam, a je vendar tako strma in nevarna, da si jo sleherni, kdor je le enkrat se po nji vozil, za vselej dobro v spomin utisne. S kako težavo se čez Vagenšperk prepelje in koliko nesreč bodi si a pošto ali z drugimi težkimi ali le osebnimi vozovi se je na tej cesti prigodilo, bilo bi težko popisati. Mnogo in mnogo je bilo že prošelj, mnogo ogledov in merjenja toda cesta je še ravno taista, kakor je bila pred celimi 34 leti, od kar se že nova dela, ali bolje bi delati imela. Letošnjemu deželnemu zborovanju smo zopet od 14 občin podpisano prenujno prošnjo osobno izročili, da bi blagovolil skleniti, naj bi se ta, na celem Kranjskem gotovo najpotrebnejša cesta, v letošnji spomladi delati začela. — Ali, gospod dopisnik Borovniški, kaj mislite, kaj da smo dosegli? Brali smo v razpravah visokega deželnega zbora, da se je naša prošnja slavnemu deželnemu odboru v poizvedovanje izročila. Kakor drugod je tudi pri nas največja ovira osobna mržnja, da hoče imeti cesto skoro vsakdo mimo svoje hiše.

Domače stvari.

— (Deželni zbor kranjski) je v današnji seji potrdil zdravstveni zakon po obširni debati. Koncem seje je bar. Apfaltrern interpeloval vlado, kaj je storila zastran osepnične epidemije v Ljubljani. Vladni zastopni Keesbacher je odgovoril, da se prvi slu-

čaj osepnic bili v Ljubljani naznanjeni meseca novembra, a po okolici Ljubljanski da je bolezen že meseca septembra bila pričela, torej iz okolice bila prenešena v mesto. Vlada je naročila mestnemu magistratu, skrbeti za desinfekcijo in za bolnico, kamor bi se spravljali bolniki, ko bi ne bilo več prostora v deželni bolnici na Poljanskem predmestju. Mestni magistrat je že najel potrebne prostore, toda dozda so še vsi bolniki, ki so hoteli iz privatnih stanovanj prenešeni biti v bolnico, našli prostora v bolnici na Poljanah. — Prihodnja seja bode v torek, 27. januarja.

— (Gunduličev večer) „Pisateljskega društva“ se je sinoči vršil dostojno spominu nemrjočega jugoslovanskega pesnika. G. Ant. Trstenjak je v jako zanimivem berilu slikal početek Dubrovnike književnosti in o uzrokih, radi katerih je procvetela Dubrovnika književnost. Potem je razlagal vsebino Gunduličevega Osmana in konečno govoril o neveljavih Gunduličevih zaslugah za književnost in kulturo slovansko. Predsednik g. učitelj Tomšič se je govorniku zahvaljeval in izražal željo, da bi temeljiti spis bil priobčen v katerem slovenskem listu. Prihodnjemu zabavnemu večeru v četrtek 19. januarja bode predsedoval g. J. Hafner, čital pa g. prof. Pintar.

— (Imenovanje.) Imenovan je c. kr. davkarjem na Vranskem, g. Anton Stepic, odličen in značajan rodoljub, jako priljubljen ljudstvu.

— (Umrli) je dne 12. t. m. v 81. letu dobe svoje v Cerknici gospa Marjeta Gerbič, rojena Obreza, mati našega skladatelja, profesorja in vodje šoli „Glasbene Matice“. Blag jej spomin!

— (Dramatično društvo.) Občni zbor slovenskega dramatičnega društva bode 18. januarja točno ob 8. uri zvečer v prostorih čitalnične restavracije.

— („Sokola“) občni zbor bode v nedeljo dopoldne ob 11. uri v steklenem salonu čitalniške restavracije. Na dnevnem redu je: 1. Volitev staroste. 2. Volitev podstaroste. 3. Volitev odbornikov in pomnoženega odbora za 25letnico in za maškerado.

— (Filharmonično društvo) priredi v nedeljo dne 15. t. m. ob 7. uri zvečer v starega strelšča dvorani svoj prvi letošnji „Kammermusik-Abend.“ Na programu so umotvori Haydna, Schuberta in Beethovena.

— (Mesarska zadruga v Ljubljani) ustanovila se je včeraj. Načelnikom bil je jednoglasno izvoljen, dasi se je branil te časti, na občno željo dosedanj začasni načelnik, obče spoštovani mesarski mojster in posestnik g. Fran Štrukelj. Ko je načelnika namestnik g. Fran Slovša poudarjal velike zasluge, katere si je g. Štrukelj pridobil za mesarske zadruge ustanovitev in sploh za obrtni stan, udal se je g. Štrukelj prošnji zbora ter prevzel častno mesto, a naglašal je, da prevzame načelnništvo le za malo časa. Načelnika namestnikom bil je izvoljen g. Fran Slovša, kot odborniki pa gg: Janez Kopač, Jarnej Černé, Janez Černé in Josip Rihter. Za namestnike gg: Ivan Počivalnik, Josip Strehar, Fran Kunstel in Janez Ahlin. Vršile so se tudi volitve k zborovanju pomočnikov, obrtnih gospodarjev v nadzorovalni in razsodni odbor in je sedaj mesarska zadruga Ljubljanska pravoveljavno ustanovljena.

— (Deželni zbor kranjskem) so bile oddane prošnje kranjskega ribiškega društva za podporo, županstva v Praprečah za izpeljavo ceste po Temeniški dolini, ter za zvezo Litija-Trebnje in občinskega odbora sv. Križ pri Radečah za podporo za cesto od sv. Jurja do Zagorja.

— (Občini Vrh) v črnomeljskem okraji dovolil je deželni zbor 55% doklado za občinske potreščine in za poplačanje stroškov za popravilo šolskega poslopja, davčni občni Dameljski pa še vrhu tega 35% doklado za popravilo farne cerkve v Vinici.

— (Stritarjevi zbrani spisi.) Piše nam prijatelj: Kakor smo veseli teh zares krasnih Stritarjevih del v novi izdaji, vendar želimo, da bi se neka mala pomankljivost popravila vsaj pri prihodnjih zvezkih. Kazala namreč ni. In človek mora torej vso knjigo od kraja do konca prebrati, da najde, kje se začena druga, tretja i. t. d. povest, ter da zve, katere pripovedne spise zadržuje zvezek. Želeti bi torej bilo, da ima vsak zvezek za-se kazalo.

— (Prememba v posesti.) Matije Škrbinca dedičev hišo na Poljanski cesti št. 33. kupil

je tukajšnji mesarski mojster g. Ivan Černe, za 7000 gld.

— (Narodna zmaga.) Pri volitvah novega krajnega šolskega sveta za trg Št. Lenart v Slovenskih Goricah zadobila je narodna stranka večino, tako da je tudi načelnik sedaj prvokrat, odkar Št. Lenart stoji, narodnjak.

— (Slovensko uradovanje.) Iz Celja dohaja nam vest, da se je pri tamošnjem c. kr. okrajnem sodišči upoložilo v preteklem letu 557 slovenskih zemljeknjižnih prošelj (nemških 1222), ali 31,3 odstotkov.

— (V Servoli) pri Trstu imenovan je občinskim načelnikom za tekoče leto gospod Josip Godina.

— (Odbor Vrhniške čitalnice) vabi uljudno k plesu, kateri bode dne 15. januarja 1888 v društvenih prostorih. Pred plesom: „Vinska pokušnja“, spevoigra s spremljevanjem glasovira. Začetek ob 8. uri zvečer. — Ustopnina za neude 30 kr. Odbor.

— („Kočevsko okrajno glavarstvo“). Zemljepisno-zgodovinski opis. Spisala Št. Tomšič in Fr. Ivanc, učitelja. Založila učiteljska knjižnica za okraj kočevski. Tisek „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani 1887. 108 str. velika 8°. Cena 55 kr., po pošti 60 kr. Poprej sta bila izšla opisa krškega in novomeškega okrajnega glavarstva. Kakor ta dva, je tudi opis kočevskega okrajnega glavarstva delo narodnih učiteljev, ki se trudijo, kakor nam te knjižice dokazujejo, našo lepo Kranjsko pokazati svetu v podrobnih slikah. V koliko sta gg. Tomšič in Ivanc dosegla ta namen, v koliko sta zadostila v predgovoru označenim vodilnim pravilom, ne bomo tu raziskavali. To prepuščamo peresu veščakovemu. Le toliko hočemo izreči, da nam dopada s'og po večini vseh poglavij. Le sem ter tja čuti se nekako pomanjkanja zadnje pile. Opisi nekaterih krajev (Dobrepolje, Ribniška dolina, Dolenja vas, Kočevje) so res slikoviti in prijetni. Zgodovinskim odstavkom sem ter tja nedostaja jasnosti — vendar se jim vidi, da jim je bila snov marljivo skupljavana. Vrlo pa nam dopada, da sta gg. pisatelja posvetila svoje delo — kakor se izrazita „prijatelja šole in učiteljstva“ g. c. kr. okrajnemu sodniku velikolaškemu Danjelu Šufčaju. Mnogo se današnji dan govori o „simpatijah do šole in učiteljstva“, vendar se dejanskih simpatij pojavlja le malo. Tembolj veže učitelje dolžnost, pripoznavati svoje prijatelje in odlikovati dobrotnike in podpornike šole. To pridobi učiteljem novih prijateljev in podpornikov, in šoli novih dobrotnikov. Knjižica se dobiva pri gosp. Fr. Ivanci učitelji v Velikih Laščah in gosp. Ant. Lapajne-tu, učitelji v Ribnici. Priporočamo jo vsem prijateljem slovenske knjige.

— (Razpisana) je služba učitelja na jednorazrednici v Polici (okr. šol. sv. Litijski.) Plača 400 gld., upravnina 30 gld. in prosto stanovanje. Prošnje do 1. februarja.

— („V Bolci) na čveterorazrednici je razpisana podučitelja služba s postavnimi dohodki. Prosilci vešči orglanja, dobivajo za to opravilo 100 gld. poleg službenih dohodkov. Prošnje se vodijo na sl. c. kr. okr. šol. svet v Tolmin“.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Sofija 13. januarja. Pri ustaših, v Burgasu ukročenih, našla so se priporočilna pisma ruskega poslanika Hitrovo kapitanu Nabokovu, dalje Dragajeva naznanilo Bojanovu, da se je v Drinopolji sestavila četa.

Berolin 13. januarja. Cesar bil včeraj štiri ure iz postelje ter rešil vsa vladna opravila. Imel je dobro noč.

Liverpool 13. januarja. Salisbury na banketu v svojem govoru izrekel, da je mir za bližnjo bodočnost vsekako gotov ter da je upati, da se bode tudi vzdržal.

Praga 12. januarja. Deželni zbor jednoglasno odobril podporo za češko in za nemško deželno gledališče.

Trident 12. januarja. Včeraj zvečer mej propovedjo v močno napolnjeni cerkvi v Lavisu blizu Tridenta neka ženska omedlela, kar je vzbudilo veliko preplašenost. Pet osov v gneči usmrtenih, trije so preteklo noč umrli. Veliko osov ranjenih.

London 12. januarja. Že tri dni po vsem Angleškem jako gosta megla. Pošte se zakasnujejo po cele dni, plovba po morji zeló zadržana.

„LJUBLJANSKI ZVON“
 stoji (192—205)
 za vse leto gl. 4.60; za pol leta
 gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Darila za „Národní Dom“.

Prenesek	17468	gl. 47	kr.
Iz pušice slovenskega gostilničarja Ja-	3	—	—
koba Kruljača v Hetzendorfu	1	—	—
Za „Krokarja“ na Bledu	3	01	—
Za razne potrebe iz Naklega	1	—	—
Harambaša s Save nabral v veselem	2	—	—
krogu povodom pevskega večera v	5	—	—
Litiji dne 20. novembra 1887	1	—	—
Greg. Einspieler, stolni kaplan v Celovci	5	—	—
Janez Hutar, c. kr. profesor v Celovci .	1	—	—
Zastopnika banke „Slavije“	3	—	—
K. Hofer, župnik na Čateži 3 gl. 20 kr.	—	—	—
M. Hudovernik na Vidmu — „29“	—	—	—
Geografski klub v Mokronogu	1	—	—
Jaka Ambrožič v Ljubnem	4	—	—
Vesela družba pri Fr. Inocenti-ji v Po-	8	—	—
stojini	—	—	—
Pri sedemdesetletnici Gašperja Šorna v	—	—	—
Grajskej vasi nabranih	—	—	—
Ant. Marinič, zastopnik banke „Slavije“	—	—	—
v Podravljah	—	—	—
Lavoslav Urbas, rudniški oskrbnik	—	—	—
Dr. Juro Hrašovec v Slovenjem Gradci .	—	—	—
Skupaj	17512	gl. 66	kr.

Tuji:

12. januarja:

Pri **Slonu**: Mondschein, Müller z Dunaja. — Kra-
 maršič iz Grada. — Selem iz Zadra. — Many iz Zagorja.
 Sardelič iz Dubovnika.
 Pri **Maliči**: Solnce iz Amerike. — Vrhunc, Sonnen-
 schein, Goldmann z Dunaja. — Hočevar iz Kočevja. —
 Arko iz Lašic. — Keršič z Jesenic. — Maidič iz Domžal.

Umrli so v Ljubljani:

12. januarja: Ilka Maricki, desetnikova vdova, 91
 let, Kravja dolina 11, za oslabljenjem. — Danica Drachsler,
 knjigovodja hči, 4 leta, Spitalske ulice 10, za kozami. —
 Alfonz Kump, djak, 17 let, Hrenove ulice 6, za kozami. —
 Marija Velkoverh, delavčeva hči, 13 let, sv. Florjana ulica
 16, za kozami.

V deželnej bolnici:

10. januarja: Jožefa Morel, kondukterja hči, 10 mes.,
 za oslabljenjem.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
12. jan.	7. zjutraj	742.08 mm.	— 8.6° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	739.50 mm.	— 5.4° C	sl. zah.	jas.	
	9. zvečer	741.40 mm.	— 4.6° C	sl. zah.	jas.	

Srednja temperatura — 6.2°, za 3.6° pod normalom.

Dunajska borza

dne 13. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	gl. 78.20	—	gl. 78.45
Srebrna renta	80.40	—	80.45
Zlata renta	110.30	—	109.95
5% marcna renta	93.40	—	93.70
Akcije narodne banke	872. —	—	872. —
Kreditne akcije	270. —	—	270.10
London	126.85	—	126.80
Napol.	10.03	—	10.02 1/2
C. kr. cekini	5.97	—	5.97
Nemške marke	62.22 1/2	—	62.20
4/ državne srečke iz l. 1854	250 gl. 132	gl. 132	gl. 132
Državne srečke iz l. 1864	100	—	50
Ogerska zlata renta 4%	97	—	25
Ogerska papirna renta 5%	105	—	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig. . . .	105	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gl. 118	—	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi .	125	—	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice .	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice .	99	—	50
Kreditne srečke	100 gl. 177	—	—
Rudolfove srečke	10	—	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	—	99
Tramway-društ. velj. 170 gl. a v.	200	—	25

Tužnega srca naznanjam vsem sorodnikom,
 prijateljem in znancem žalostno vest, da je moja
 iskrenoljubljena jedina hčerka

DANICA

danes ob polu jedni uri popoldne v četrtem letu
 svoje starosti po kratki bolezni mirno zaspala.
 Truplo drage se je preneslo v mrtvašnico k
 sv. Kristofu in boče v soboto ob treh popoldne
 pokopano.

Za milo sočutje je prošeno.

V Ljubljani, 12. januarja 1888.

(33)

Pavel Drahsler.

Posobna naznanila se ne bodo izdala.

Zahvala.

Potrji od globoke bolesi vsled nenadomest-
 livo izgube našega mnogoljubljene očeta, ozi-
 roma tasta in deda, gospoda

IVANA RUPRECHTA,

okrajnega ranocelnika na Brdu,

ne moremo zahvaliti se osobno vsem, ki so mej
 dolgo boleznijo in o smrti dragega pokojnika nam
 izjavili ustno ali pisмено svoje tolažljivo sočutje.
 Usojamo si torej tem potom izraziti naše globoke
 čute hvaležnosti. Hkratu izrekamo iz vsega srca
 svojo najiskrenejšo zahvalo velečastiti duhovščini,
 gospodom uradnikom na Brdu in v Kamniku, ča-
 stitemu veteran-kemu društvu, gasilnemu društvu
 v Domžalah, darovalcem prekrasnih vencev in
 sploh vsem, ki so pokojniku skazali poslednjo
 čast, spremivši ga k poslednjemu počitku.

V Prevojah, dne 12. januarja 1888.

(34)

Žalujoči ostali.

Odda se takoj

27—2,

prodajalna

s špecerijskim blagom, železnino in
 usnjem na Notranjskem.

Trgovina je dobro upeljana in obstoji že nad 20 let.
 — Ponudbe vsprejema upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Neobhodno za vsacega

za svetlenje usnja pri konjskeji opravi, vozovih, hišni
 opravi, čevljih itd. itd., je novoizumljena po

c. kr. avstrijskem in oger- zavarovana proti
 skem ministerstvu ponarejanju

svetla tinktura za usnje

(tekoče svetlo mazilo), do sedaj najboljša, ker do sedaj se
 ni še nobenemu izmed mnogih tekočih svetlih mazil ali
 likov za usnje dal patent. — Cena steklenici št. I. 1 gl.,
 št. II. 40 kr., št. III. 20 kr.; in da ostanejo čevlji suhi pri
 moči in mehki in voljni pri solnčnej vročini, se je že več
 kot 10 let za dobro pokazala, tudi patentovana, nepre-
 možljiva

hranilna mast za usnje.

Da je res to usnje varovalno sredstvo tako izvrstno, do-
 kazuje 25 odlikovanj, na stotine priznanih
 pisem. Oba izdelka se nista udomačila le pri o. kr. vo-
 jašini, ampak si utrla ugod pri Nj. Veličastvu in
 o. kr. visokostih.

Po tovarniški ceni je prodajajo v Ljubljani gg. Anton
 Krisper in Schusnig & Weber, v Kranju g. Petan,
 v Škofji Loki g. Kocelj. — Dobiva se v vseh večjih
 krajih države pri boljših trgovcih. (860—8)

Kri čistilne kregljice

so se vselej sijajno osvedočile pri zabasanji člo-
 veskega telesa. glavobolu, navalu krvi,
 otrpnenih u ih, skaznem žolodec, po-
 manjkanji slasti do jedij, jetrnih in obi-
 stnih boleznih, in presegajo v svojem učinku
 vsa druga v reklamah toliko proslavljena sredstva.
 Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja jedna
 škatlja samo 21 kr., jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl.
 5 kr. — Manj kot jeden zavoj se s pošto ne raz-
 pošilja. — Prodaja (606—12)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Največja
 prihranjenja v
 gospodinjstvu.

V prodajalnicah koloni-
 jalnega blaga in delika-
 tes ter droguerijah

Najvišja
 odlikovanja in
 zlate kolajne.

Daje
 najedenkrat,
 ne da bi se
 kaj
 pridejalo,
 izvrstno
 mesno juho.

se dobiva
Bouillon-Extract

Ko
 dišava za jed
 nepresegljivo
 zaradi
 dobrega ukusa
 in
 nizke cene.

Maggi's

Marke: Extractum Purum, Aux Fines Herbes und
 Trüffel-Würze.

Fine moke za juho iz sočivja.

Napravljane pod varstvom c. kr. avstrijskega obrtnega
 nadzorstva in švicarske obéonoristne družbe.

● Osrednja zaloga: **Wien, I., Jasomirgottstrasse 6. ●**
 Prodajajo: Peter Lassnik, H. L. Wenzel, Schussnig
 & Weber. — V Zagorji: R. E. Michelic, Ivan Mül-
 ler, Rudolfska bratovska skladišnica. — V Litiji:
 Ivan Waggonik. (902—5)

Marijacejske kapljice za želodec,

izvrstno uplivačote pri vseh boleznih želodca.

Neprekosljivo pri pomanjkanji slasti do jedij,
 slabem želodci, smrdčiji sapi, napenjanji, kislem
 podiranji, koliki, žolodčevem kataru, zgagi, ako
 se nareja pesek in pšeno ter se nabira preveč
 slaza, pri zlatenici, gnusu in bljuvanji, glavobolji
 čé izvira bolečina iz želodca, krči v želodci,
 zapiranj ali zabasanji, preobloženji želodca z
 jedjo ali pijačo, glistih, boleznih na vrani, na
 jetrih ali zlati žili. — Cena steklenici z navodi-
 lom, kako se rabi, 35 kr., vel. steklenici 60 kr.

Glavno zalogo ima lekar

KAROL BRADY v Kromerizi (Moravsko).

Marijacejske kapljice neso nikako tajno sred-
 stvo. Njih sestavine navedene so na navodu, kako
 rabiti, ki se pridene vsake steklenici.

■ **Pristne v skoro vseh lekarnah.** ■

SVARILO! Pristne Marijacejske kapljice se mnogokrat
 ponarejajo in posnemajo. — Da so pristne, mora vsaka stekle-
 nica imeti rdeč zavitek z gorenjo varstveno znamko in z
 navodom, kako rabiti, ki se pridene vsake steklenici, opom-
 niti je, da mora biti navod tiskan v tiskarni H. Gusek-a v Kro-
 merizi.

Pristne imajo: **V Ljubljani:** lekar Gabr. Piccoli, lekar Jos.
 Swoboda. — **V Postojni:** lekar Fr. Tlaconcih. — **V Škofji**
Loki: lekar Karol Fabiani. — **V Radovljici:** lekar Alexander
 Roblek. — **V Rudolfovci:** lekar Dominik Rizoli, lekar Berg-
 mann. — **V Kamniku:** lekar J. Močnik. — **V Črnomlju:** lekar
 Jan. Blažek. (739—13)

CACAO
 in
ČOKOLADA
VICTOR
SCHMIDT & SÖHNE

ki sta pri prvi Dunajski razstavi kuhinjske umetnosti
 bili odlikovani z najvišjo odliko, častnim diplomom, sta
 pristni samo, če imata našo uradno registrirano varstveno
 znamko in firmo. (800—45)

Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih de-
 likates, v Ljubljani pri g. Petru Lassnik-u.

Razpošilja se v provincije proti poštnemu povzetju.

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,

c. kr. dež. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razpošiljalnica
 Dunaj, IV., Allegasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvora).

J. & S. Kessler v Brnu,

Ferdinandove ulice št. 7—5 n.,
 razpošilja po poštnem povzetju naslednje imenovano blago, kar
 se tje baže in izdelave, mnogo boljše in za 20% ceneje
 proti vsakej drugi konkurenci.
 (716—13)
 Uzorci zastoj in franko. — Kar ne ugaja, se nazaj vzame.

Ženske srajce iz šifona z vezanjem, 3 ko- madi gl. 2.50.	Naglavni robci iz flanele za ženske, jako topli, 3 kom. Ia. gl. 2.—, IIa. 75 kr.	Barhant za obleko, najnovejši vzorec, prist. barve, 10 metrov gl. 3.60.
Ženske srajce iz močnega platna, z robci, 6 komadov gl. 3.25.	Ženski predpasniki iz oxforda, cretona, sur. platna in šifona, 6 kom. gl. 1.60.	Trinidnik. težke baže. — 10 metrov Ia. gl. 3.50, IIa gl. 2.50.
Ponočni korzeti bogato okrašeni, 3 komadi, Ia. gl. 4.—, IIa. gl. 1.80.	Zimski Nigger-loden za ženske obleke, najboljše baže, 10 metrov gl. 5.50.	Blago za ponočne suknje, najnovejši vzorec, križasto, 10 metrov gl. 2.50.
Spodnjice iz klobučine, bogato vezane, rdeče, rujave, temnorujave, 3 kom. gl. 3.—.	CACHEMIR, črn ali barvast, tudi v barvah za plese, dvojne širokosti, 10 metrov gl. 4.50.	Blago za moško obleko, modno, za žimo, 9-10 metra, Ia. gl. 5.50, IIa. gl. 3.75.
Angora-ogrinjalo za žimo, 10/12, veliko, gl. 2.80.	Volneni atlas v modnih in plesnih barvah, dvoj. šir., 10 met. gl. 6.50.	Blago za zimske suknje, fine baže, modne barve, 2-10 metra gl. 10.—.
Ženski jopič iz ovčje volne (Jersey), v vseh barvah, lepo priležen, gl. 2.—.	Valerie-flanela, najnovejši vzorec, 10 metrov gl. 4.—.	Blago za ogrtače, fine baže, modne barve, 2-10 metra gl. 6.—.
Ženske nogovice za žimo, bele ali barvaste, 6 parov gl. 1.50.	Kalmuck, najnovejši vzorec, 10 metrov gl. 3.—.	Normalno perilo po Jägerjevi sistemu, iz čiste volne, za gospode in dame, 1 srajca gl. 3.50, 1 hlače gl. 3.—.